

**REKTOR
TRNAVSKÁ UNIVERZITA
V TRNAVE**

prof. PaedDr. René Bílik, CSc.

SLOVENSKÁ AKREDITAČNÁ AGENTÚRA PRE VYSOKÉ ŠKOLSTVO - BRATISLAVA - 002 -	
Dátum: 13 -10- 2021	
Číslo záznamu:	Číslo spisu:
Prilohy:	Vybavuje

Vážený pán
prof. Ing. Robert Redhammer, PhD.
predseda výkonnej rady
Slovenská akreditačná agentúra pre vysoké školstvo
Námestie slobody 11
811 06 Bratislava

Váš list číslo
2021/139-OAČ:2900/2021

Naše číslo
TU_205-2021

Vybavuje/
Radošovská/203

Trnava
11. 10. 2021

Vec

Stanovisko k hodnotiacej správe pracovnej skupiny výkonnej rady Slovenskej akreditačnej agentúry pre vysoké školstvo

Na základe listu predsedu Slovenskej akreditačnej agentúry pre vysoké školstvo č. 2021/139-OAČ:2900/2021 zo dňa 29. septembra 2021 podáva Trnavská univerzita v Trnave podľa § 21 ods. 6 zák. č. 269/2018 o zabezpečovaní kvality vysokoškolského vzdelávania toto

stanovisko k hodnotiacej správe pracovnej skupiny výkonnej rady Slovenskej akreditačnej agentúry pre vysoké školstvo

k žiadosti Trnavskej univerzity v Trnave č. 10415, doručenej Slovenskej akreditačnej agentúre pre vysoké školstvo dňa 29. marca 2021, o udelenie akreditácie študijného programu s názvom *Counseling*, I. stupeň profesijne orientovaného vysokoškolského štúdia v dennej forme, oprávňujúci jeho absolventom udeľovať akademický titul „bakalár“ (Bc.), v slovenskom jazyku uskutočňovania študijného programu, v študijnom odbore sociálna práca.

Pracovná skupina vyhodnotila plnenie štyroch kritérií, a to **SP 2.5.1, SP 2.9.1, SP 6.1.4, SP 6.3.1** na vyhodnocovanie štandardov pre študijný program na úrovni C. V tomto stanovisku sa uvádza návrh zdôvodnení rozhodnutia výkonnej rady SAAVŠ osobitne ku každému z týchto štyroch kritérií hodnotených písmenom C (kurzívou), pričom ku každej časti zasielame stanovisko (boldom).

SP 2.5.1. / Študijný program je priradený k študijnému odboru 33 sociálna práca (podľa prílohy č. 1 vyhl. MŠVVaŠ SR č.244/2019 Z. z. o sústave študijných odborov SR). Súčasťou odboru 33 je poradenstvo, v jeho nosných témach nie je zavedený pojem „counseling“. Študijný program podľa tohto opisu študijného odboru nemožno nazvať anglickým názvom „counseling“.

Pomenovanie v anglickom jazyku v prípade študijného programu uskutočňovaného v slovenskom jazyku je tiež v rozpore so zákonom č. 270/1995 o štátnom jazyku Slovenskej republiky a zákonom č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách.

Názov študijného programu *counseling* je v odbornom diskurze zaužívaný a kompatibilný v celom svete.

Pomenovanie študijného programu týmto názvom nie je v rozpore so zákonom č. 270/1995 Z. z. o štátnom jazyku Slovenskej republiky, pretože § 4 ods. 5 cit. zákona ustanovuje výnimku, týkajúcu sa používania štátneho jazyka pri výučbe na vysokých školách. Rovnako, výraz *counseling* nie je ani v rozpore so zákonom č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách. Na tieto skutočnosti sme pracovnú skupinu upozornili.

Ďalej, navrhovaný študijný program reprezentuje nový prístup v sociálnej práci, ktorý sa v zahraničí dlhodobo využíva a na Slovensku výrazne absentuje. Ide o nový nedirektívny prístup v sociálnej práci, ktorého navrhovaný názov presnejšie označuje skutočný obsah študijného programu a plne zodpovedá všetkým oblastiam a rozsahu vedomostí, zručností a kompetencií, ktoré profilujú absolventa študijného programu prvého stupňa v súlade s príslušnou úrovňou národného kvalifikačného rámca. Práve tento prístup v súčasnosti veľmi chýba vzhľadom na zhoršujúcu sa situáciu v dôsledku pandémie.

Prístupy uvedené v súčasnom opise študijného odboru sociálna práca môžu byť návrhom doplnené o také prvky, ktoré posilňujú preventívny charakter sociálnej práce. Práve v zavedení tohto študijného programu s adekvátnym a presným názvom a zodpovedajúcim obsahom sa predpokladá rozšírenie kompetencií študentov sociálnej práce, ako aj možnosť rozvoja už v súčasnosti niekoľko ročnej intenzívnej spolupráce s renomovanými univerzitami, ktoré tento program ponúkajú (napríklad Central Florida University, USA; Scranton University, USA a Centrum counselingu, Verona, Taliansko). Na týchto inštitúciách učitelia zabezpečujúci profilové predmety osobne pôsobia.

Členov pracovnej skupiny pri posudzovaní na mieste, uskutočnenom dňa 14. júla 2021, sme však informovali, že v prípade odôvodnených výhrad voči pôvodne navrhnutému názvu máme pripravený aj slovenský variant názvu v znení *Životné sprevádzanie, resp. Poradenstvo* ako to pracovná skupina navrhuje.

SP 2.9.1 / Problém obsahu a štruktúry, kedy obsah študijného programu „counseling“ nekorešponduje dostatočne s odborom 33 Sociálna práca, t. j. v študijnom programe chýbajú predmety nevyhnutné na získanie vedomostí a zručností absolventa odboru sociálna práca. Absentujú predmety teoretického zamerania orientované na pochopenie osobnosti človeka, ako aj získanie širšieho rozhľadu v sociálnej práci. V popise cieľov vzdelávania sa síce objavujú aj témy ako sociálna služba, kvalita sociálnych služieb, kríza, v skladbe študijných predmetov však dominuje téma „counselingu“. Vzhľadom na uvedené témy a kľúčové kompetencie a ciele vzdelávania nie je venovaná pozornosť sociálnym službám, právu sociálneho zabezpečenia, krízovej intervencii. Pričom práve tieto vedomosti, spôsobilosti a kompetencie sú dôležité pre výkon práce asistentov sociálnej práce, sociálnych pracovníkov. Príliš úzko postavený študijný program so zameraním na poradenstvo nezaručí podľa názoru pracovnej skupiny plnohodnotnú prípravu na všetky indikované povolania. Vzhľadom na uvedené, môže byť problematické pre absolventa študijného programu „counseling/poradenstvo“ zamestnať sa na pozíciách, ktoré sú deklarované v návrhu.

Na námietku, že v študijnom programe chýbajú predmety nevyhnutné na získanie vedomostí a zručností absolventa odboru sociálna práca odpovedáme, že skladba a obsah predmetov nového študijného programu sú v súlade s platným opisom študijného odboru 33 Sociálna práca. Viac než 65 % predmetov predkladaného študijného programu tvoria profilové predmety korešpondujúce s nosným jadrom znalostí tohto študijného odboru. Na námietku, že nový študijný program je málo zameraný na pochopenie osobnosti človeka upozorňujeme, že paradoxne jedným z hlavných teoretických i aplikovaných pilierov prístupu counselingu je práve jeho orientácia na pochopenie osobnosti človeka.

Hodnotiaca správa v tejto časti obsahuje tri konkrétne námietky, a to:

1. že v návrhu študijného programu absentujú predmety teoretického zamerania orientované na pochopenie osobnosti človeka,
2. že v návrhu študijného programu absentujú predmety teoretického zamerania orientované na získanie širšieho rozhl'adu v sociálnej práci,
3. že nie je venovaná pozornosť (predmetov) sociálnym službám, právu sociálneho zabezpečenia a krízovej intervencii.

K 1.: Všetky predmety counseling 1 až 6 sú predmetmi teoretického zamerania orientovanými na pochopenie osobnosti človeka, vyjadrujú špecifický prístup, ktorý využíva counseling na pochopenie osobnosti klienta. Každý z týchto predmetov má ako ďalší zrkadlový predmet praktickú výučbu a nácvik prístupu k jednotlivým skupinám klientov, v bežnej i krízovej sociálnej intervencii. Ďalšie teoretické predmety ako psychológia, pastorálna psychológia, sociálna pedagogika, etika všeobecná, prevencia sociálno – patologických javov v rodine, psychológia manželstva a rodiny, rodinná pedagogika, sociológia zdravia a choroby a podobne sú dôkazom výučby teoretických základov poznania človeka.

K 2.: Predmetmi teoretického zamerania orientovanými na získanie širšieho rozhl'adu v sociálnej práci sú napríklad úvod do sociálnej práce, základy ekonomiky sociálnej práce, metódy sociálnej práce I a II, teória sociálnej práce I a II, intervencia v rozvodovom procese, manželské a rodinné poradenstvo, metódy sociálnej práce so seniormi a dlhodobo chorými, prevencia sociálno – patologických javov v rodine, prípadové štúdie z práva sociálneho zabezpečenia, sociálna práca s postihnutými ľuďmi I a II, sociálna práca s rizikovým klientom, sociálne problémy, konštruktívne riešenie a zvládanie konfliktov, sprevádzanie chorých, zomierajúcich a zdravotníkov, špeciálna pastorácia rozvedených.

K 3.: Sociálne služby – úvod do sociálnej práce, základy ekonomiky sociálnej práce, metódy sociálnej práce I a II, teória sociálnej práce I a II., intervencia v rozvodovom procese, manželské a rodinné poradenstvo, metódy sociálnej práce so seniormi a dlhodobo chorými, prevencia sociálno – patologických javov v rodine.

Právo sociálneho zabezpečenia – právo v sociálnej práci, prípadové štúdie z práva sociálneho zabezpečenia, rodinné právo.

Krízová intervencia - sociálna práca s postihnutými ľuďmi I a II, sociálna práca s rizikovým klientom, sociálne problémy, konštruktívne riešenie a zvládanie konfliktov, sprevádzanie chorých, zomierajúcich a zdravotníkov, špeciálna pastorácia rozvedených.

SP 6.1.4. / Ďalšie dve osoby zodpovedné za študijný program ako odborníčky z praxe (PhDr. Renata Jamborová, PhD. a MSc. Mária Nemčíková, PhD.) pôsobia vo funkcii odborný

asistent na kratší ako ustanovený týždenný pracovný čas, pričom ich pracovné zaťaženie presahuje možnosti 25% - tného úväzku a ich pracovné zaradenie ako odborných asistentiek im takisto neumožňuje realizovať prednášky vo zverených profilových a povinných predmetov v plnom rozsahu. Problematické je tiež vysoké pracovné zaťaženie osoby zodpovednej za študijný program (zabezpečuje 7 profilových predmetov a 3 povinne voliteľné predmety, vykonáva úlohy OZŠP, je vo prodekana atď.). Z uvedeného vyplýva, že počty, pracovná kapacita a rozvrhnutie pracovnej záťaže nezodpovedá personálnej náročnosti vzdelávacích činností. Študijný program zabezpečuje len jeden pedagóg vo funkcii docent alebo profesor v požadovanom študijnom odbore, navyiac bez pregraduálneho lebo postgraduálneho vzdelania v tomto odbore, pričom len dve osoby z piatich sú vzdelané v odbore sociálna práca.

Návrh personálneho zabezpečenia profilových predmetov vysokoškolskými učiteľmi bol vypracovaný striktne v súlade so štandardmi SAAVŠ pre študijný program, ktoré v článku 6 ods. 3 Učítelia študijného programu uvádzajú: *V študijných programoch s orientáciou na profesijné vzdelávanie sú profilové študijné predmety zabezpečované aj vysokoškolskými učiteľmi, ktorí sú skúsenými odborníkmi z príslušného odvetvia hospodárstva alebo spoločenskej praxe a ktorí pôsobia na vysokej škole na ustanovený týždenný pracovný čas alebo kratší pracovný čas. Z uvedeného článku 6 ods. 3 cit. štandardov zároveň vyplýva, že vysokoškolskí učítelia, ktorí sú odborníci z praxe nemusia byť zamestnaní na plný ustanovený pracovný čas.*

Táto námietka obsahuje aj 25 % úväzok odborníčov z praxe, PhDr. Renáty Jamborovej, PhD. a MSc. Márie Nemčíkovej, PhD. Výška úväzku sa týka súčasného stavu zabezpečovania aktuálneho študijného programu. V prípade schválenia nového navrhovaného študijného programu uvedený pracovný úväzok zanikne a obe pedagogičky budú zamestnané v takom rozsahu, v akom to bude potrebné. Súčasný 25% úväzok teda nebude limitovať adekvátne zabezpečovanie predmetov, ku ktorým sú tieto pedagogičky v navrhovanom študijnom programe priradené.

K námietke vysokého pracovného zaťaženia osoby zodpovednej za študijný program chceme upozorniť na rozloženie predmetovej dotácie do dvoch semestrov, zimného a letného. Ďalej, funkčné obdobie prodekana v čase prípadného otvorenia nového študijného programu bude ukončené a nebude sa tým zvyšovať pracovná záťaž.

K námietke, že študijný program zabezpečuje len jeden pedagóg vo funkcii docent alebo profesor v požadovanom študijnom odbore poukazujeme na skutočnosť, že študijný program okrem osoby zodpovednej za študijný program vo funkcii profesor budú profilové predmety zabezpečovať aj ďalší dvaja učítelia na funkčnom mieste docenta, ako sme to uviedli v odpovedi na námietku SP 6.3.1.

K námietke týkajúcej sa vzdelania osoby zodpovednej za študijný program pripomíname, že je riadnym profesorom v odbore Sociálna práca, čo je dostatočným a požadovaným znakom garancie odbornosti v príslušnom odbore.

K námietke, že len dve osoby z piatich, ktoré zabezpečujú profilové predmety majú vzdelanie v odbore sociálna práca, chceme upozorniť na to, že zvyšné tri osoby z piatich majú vzdelanie v odboroch, ktoré patria k jadru predmetov sociálnej práce a sú nevyhnutné pre realizáciu tohto študijného programu.

SP 6.3.1 / Dvaja učítelia zodpovední za navrhovaný študijný program svojim pracovným zaradením nemajú dostatočné kompetencie na zabezpečovanie profilových predmetov. Mgr.

Martin Šarkan, PhD. a ThLic. Krzysztof Trebski, PhD. sú vo funkcii odborný asistent, nie vo funkcii docent alebo profesor.

Z hodnotiacej správy, časť D. 1 vyplýva, že Trnavská univerzita v Trnave predložila na žiadosť pracovnej skupiny stanovisko k obsadeniu dvoch funkčných miest docentov na Teologickej fakulte. Informáciu o tom univerzita podala aj pracovnej skupine a príslušnému zamestnancovi SAAVŠ. V zmysle tohto stanoviska boli vykonané všetky požadované úkony, ktorých výsledkom je obsadenie oboch funkčných miest docentov ku dňu 13. septembra 2021, čím je námietka pracovnej skupiny aktuálne bezpredmetná.

S pozdravom

prof. ~~PaedDr.~~ René Bílik, CSc.
rektor Trnavskej univerzity v Trnave

